

Reflektioner utifrån ett palliativmedicinskt perspektiv

Mikaela Luthman 16 november 2023

Sammanfattning

1. människor är olika, måste behandlas olika. Men det förutsätter att vi tar reda på deras olikheter
2. det är vår absoluta plikt i sjukvården att inte göra utredningar, undersökningar, behandlingar - inklusive operationer - som inte gagnar den det gäller
3. ju äldre vi blir, desto skörare blir vi. Att "sjuttio är det nya femtio" som gick att läsa i en DN-artikel häromdagen stämmer till viss del, men det går inte att komma ifrån faktum den åldrade patienten, framförallt den multisjuka åldrade patienten, tål mindre än den unga
4. vår uppgift i sjukvården är att ibland bota, ofta lindra, alltid trösta.

Vi kommer alla någon dag att dö. Med tiden kommer vi att konfronteras med familjemödrars, vänners, grannars och kollegors död. I den här boken berättar Mikaela Luthman, överläkare vid Stockholms Sjukhem med många års erfarenhet av palliativ vård, om hur döden ser ut i Sverige i dag. I ett antal kapitel möter vi anhöriga och vårdpersonal. Vi får följa några enskilda patienters sista tid och lär oss om smärta och sorg men också om vilken hjälp som finns att få i livets slutskede. Vi får också veta mer om den gamla konsten att dö - arrangerat. Det här är en bok för dem som vill förstå lite mer om hur det är att leva tills man dör.

Under ären har jag samlat på mig erfarenhet av mänsklig styrka, mod och godhet, men också av tårar, kärlek av råmakt, sorg och övergivenhet. Jag har samlat på mig många berättelser om underbara människor, men också fattigdom och smärta i den trötta kroppen. Många fina samtal med döende och deras anhöriga har gett styrka, med dröpliga episkoder, strukturer i en del slutade, och ibland många tårar. En del av allt jag har varit med om och lärt mig under ären vill jag förenkla här.

MIKAELA LUTHMAN

ISBN 978-91-7777-898-9

9 789777 777898

Mikaela Luthman *Om döendets vardag*

ARTOS

Mikaela Luthman
Om döendets vardag

ARTOS